

**ВРХОВНИ СУД  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ  
Рев-23/03  
Бања Лука, 21.09.2004. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Здравка Бајагића, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Стаке Гојковић, Рајке Козјак и Драгослава Лукића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Т. Д. из К. Д., против тужене Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге А.Д. Б. Л., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Б. Л. Ж-267/01 од 15.11.2002. године, на сједници одржаној 21.09.2004. године, донио је

**Р Ј Е Ш Е Њ Е**

Ревизија се уважава, укида се пресуда Окружног суда у Б. Л. Ж-267/01 од 15.11.2002. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

**Образложење**

Првостепеном пресудом Основног суда у К. Д. Рс-15/01 од 14.11.2001. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца којим је тражио поништење рјешења о престанку радног односа број 01-150/01 од 02.07.2001. године и враћање на рад код тужене уз успоставу свих права из радног односа за период од престанка рада код тужене до његовог повратка на рад.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. Ж-267/01 од 15.11.2002. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену пресуду, а како то произилази из навода ревизије, због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија је основана.

Тужилац тужбом тражи да се поништи као незаконито рјешење тужене о престанку радног односа број 01-150/01 од 02.07.2001. године и да се врати у радни однос код тужене, уз успоставу свих права из радног односа од дана престанка рада до враћања на рад код тужене.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужилац био радник Службе друштвеног књиговодства Филијале у П. од 28.10.1969. године до 24.05.1994. године када је рјешењем Службе за платни промет број 01-658-9/94 преузет на рад у Експозитуру у К. Д. на радно мјесто инспектора, гдје је радио до 11.08.1997. године када га је Српска Државна банка А.Д. С.Ф. у Г. рјешењем број 11/01-1524-68/97 преузела на рад и распоредила на радно мјесто инспектора у Експозитури у К. Д.; да је Служба за платни промет Б. Л. Филијала Г. рјешењем број 11/1-784-42/00 од 06.03.2000. године преузела тужиоца на рад и распоредила га на радно мјесто кординатора за односе са привредом и становништвом у Експозитури у К. Д.; да је одлуком Владе Републике Српске број 02/1-02-1292/00 од 28.12.2000. године основана Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге у Б. Л. (даље: тужена), која наставља са обављањем свих послова које је Служба за платни промет обављала за Дирекцију за приватизацију предузећа (став II. одлуке), да ће у року од 30 дана од дана извршеног уписа у судски регистар преузети одређени број радника који јој буду потребни за обављање послова, да имовину тужене чини дио покретне имовине Службе за платни промет потребне за обављање редовне дјелатности као и имовине која јој се преноси на располагање (став II., III. и IV. одлуке); да је рјешењем Основног суда у Б. Л.

број 1-11925/00 од 29.12.2000. године извршен упис тужене у судски регистар; да је након престанка пословања Службе за платни промет дана 01.05.2001. године тужилац преузет на рад код тужене на истим пословима на којима је дотада радио; да је рјешењем директора тужене број 01-150/01 од 02.07.2001. године утврђен престанак радног односа тужиоца код тужене са 30.06.2001. године; да је на писменој изјави од 02.07.2001. године у којој је наведено “да се одриче права на отказни рок по рјешењу број 01-150/01 од 02.07.2001. године”, тужилац ставио свој потпис и тога дана на благајни тужене примио отпремнину у износу од 9.202,33 КМ; да му је у радној књижици закључен радни однос са 31.07.2001. године и да тужена одбија да га врати на рад и успостави му сва права из радног односа.

Првостепени суд је одбио тужбени захтјев, јер сматра да се тужилац након што је примио рјешење о престанку радног односа и потписао изјаву којим се одрекао права на отказни рок, а затим примио отпремнину у износу од 9.202,33 КМ, сагласио да му престане радни однос код тужене.

Другостепени суд одлучујући о жалби тужиоца сматра одлуку првостепеног суда правилном и законитом, налазећи да је првостепени суд правилно примјенио материјално право будући да је тужилац пристао на исплату отпремнине коју је примио 02.08.2001. године у износу од 9.202,33 КМ, чиме да се сагласио са престанком радног односа.

Правни став изражен у пресудама првостепеног и другостепеног суда, да се тужилац потписивањем изјаве о одрицању права на отказни рок и примањем отпремнине у износу од 9.202,33 КМ, сагласио са престанком радног односа код тужене, није правилан.

Одредбом чл. 112. Закона о раду (“Службени гласник РС”, број 38/00 до 38/03, даље: ЗР) уговор о раду, поред осталог, престаје да важи, отказом уговора од стране послодавца и радника који се у смислу одредбе чл. 114. ст. 1. тог Закона даје у писменом облику, као и споразумом послодавца и радника који аналогном примјеном наведене одредбе, такође мора бити у писменом облику.

У овом случају, а што није спорно између парничних странака, тужилац је на писменој изјави од 02.08.2001. године у којој је наведено “да се одриче права на отказни рок по рјешењу број 01-150/01 од 02.07.2001. године”, ставио свој потпис и тога дана на благајни тужене примио 9.202,33 КМ на име отпремнине.

Оваква садржина писмене изјаве не може се уподобити ни са једним од законских разлога за престанак уговора о раду прописани одредбом чл. 112. ЗР, нити је било којом другом одредбом тог Закона прописано да уговор о раду престаје пријемом отпремнине од стране радника која му се исплаћује након што му је на законит начин престао уговор о раду (чл. 127. ст. 1. ЗР).

За правилну примјену одредбе из чл. 113. ст. 1. тач. 2. ЗПП, потребно је чињенично стање до сада утврђено, допунити прибављањем Акта о систематизацији радних мјеста тужене. Ако се утврди да је укинута радно мјесто на које је тужилац распоређен да на њему ради, по природи ствари, аутоматски изазива престанак потребе за радом свих радника који су распоређени да на њему раде. А ако је тужилац био једини радник на том радном мјесту које је укинута, то се више не би постављало питање ко од запослених радника траба, а ко не треба, да настави са радом на том радном мјесту. Ово из разлога што се критеријуми код одређивања запослених за чијим је радом престала потреба, односе само на радна мјеста на којима има вишка запослених, а не свих запослених. Вишкови запослених, наиме, идентификују се по радним мјестима, а не за радну цјелину. Зато се тужилац са успјехом не може позивати на то да је, с обзиром на дужину радног стажа у Служби за друштвено књиговодство и Служби за платни промет, и друге околности, у односу на друге раднике имао предност да се распореди на радно мјесто у пословној јединици у К. Д. које није укинута, а на којем је радио други радник коме није отказан уговор о раду. Обавеза тужене је била само та, да тужиоца због укидања радног мјеста на коме је радио, распореди на друго радно мјесто које одговара његовој стручној спреми и радним способностима, па ако таквог радног мјеста по Акту о систематизацији радних мјеста тужене није било, онда се у смислу одредбе чл. 113. ст. 1. тач. 2. ЗР, не би могло говорити о незаконитости отказа уговора о раду.

Из изложеног произилази да због погрешне примјене материјалног права, чињенично стање није довољно утврђено. Зато је на основу одредби чл. 250. ст. 2 у вези с чл. 456. ст. 2. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 58/03 и 85/03) ревизија тужиоца уважена, другостепена пресуда укинута и одлучено да се предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

У даљем поступку другостепени суд је дужан отклонити недостатке на које се указује у овом рјешењу, односно поступити по датим упутама.

Предсједник вијећа  
Здравко Бајагић

За тачност отправака  
овјерава руководилац судске писарне  
Братић Душанка